Kódszám:

Državni izpitni center

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

M 0 5 1 1 3 1 1 1

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. FELADATLAP

IRODALMI ESSZÉ

2005. május 9-én / 150 perc

Engedélyezett segédeszközök:
az érettségiző diák töltőtollat vagy golyóstollat hoz magával; kap két (2) értékelőlapot és két (2) üres lapot a vázlat elkészítéséhez.

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

UTASÍTÁSOK

Figyelmesen olvassa el az alábbi utasításokat! Semmit se hagyjon ki!

Ne lapozzon a felügyelő tanár engedélyezése nélkül!

Kódszámát ragassza vagy írja be az erre kijelölt helyre!

Figyelmesen olvassa el az esszé utasításait! A mellékelt szöveget munkája megkönnyítése érdekében ki is tépheti.

Dolgozata vázlatát a mellékelt lapokra írja!

A vázlatot nem értékeljük.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon! Írása olvasható legyen! Az olvashatatlan esszéket nem értékeljük.

Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap 12 oldalas.

© RIC 2005

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est
Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scien

MELLÉKLET A B) CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

(...) Ha a barátok összevesztek, feljelentették egymást a ládában. Akkor lejött az igazgatónő is az ebédlőbe. Az igazgatónőt nem láttuk soha és arra a folyosóra sem lehetett bemenni, csak külön engedéllyel. Amikor a barna ajtón kijöttem, ő már nem volt ott, pedig végig arra gondoltam, hogy kinn vár. Az igazgatónőnek olyan volt a haja, mintha nem fésülködne. Fehér köpenyben ült és itt is fehér függönyök. A szemüvege lecsúszott, visszatolta; intett, menjek közelebb. Éreztem a vastag szőnyeget a talpam alatt, mint otthon a nagypapa szobájában, s jó lett volna megnézni, nem az a minta-e. „Ülj le, kisfiam, beszélgessünk egy kicsit." Hűvös volt a szék. A fehér függönyön átsütött a nap és nem láttam jól az arcát, a szemét a szemüvege mögött. Mintha nagy fehérben lennék, ahol a fényben hang jön felém. „Mindenekelőtt szeretettel köszöntelek a magam és az egész intézeti kollektíva nevében." Mintha nem is mozdítaná a száját, míg beszél. Suttogott. „Bizonyára fáradt vagy, bizonyára nem aludtál, szegénykém. De majd kipihened magad. Néhány nap alatt minden rendbe jön. Itt remélem jó lesz neked. A mi erőnk majd megerősít téged is. Edzett, kemény ember leszel. Álmos vagy? Beszélgessünk inkább holnap talán?" „Nem." „Na, jól van akkor. Egyszóval: itt új életed következik. Ahhoz, hogy a közösségnek hasznos tagja légy, mintha most születtél volna, úgy kell eltakarja új életed a régit; hogy új ember lehess! Itt, nálunk, demokrácia uralkodik. Ezért akármit gondolsz, érzesz, nekem vagy bárkinek, mindig elmondhatod. Nem mint felnőttnek: ha beszélsz velem, akkor a közösség veled egyenrangú tagjával beszélsz. Mi nem gügyögünk, érted?" „Igen." Szelíden beszélt, ősz haját ragyogtatta a fény, és én szégyelltem magam a hunyorgásom miatt. „A tárgyra térve." Letette szemüvegét és láttam a szemét. Kék. „Akik itt társaid lesznek, hasonló sorsúak. A szülői bűnök terhét el kell vetniök. Ebben, mi, a te fejlettebb társaid, messzemenően a segítségedre leszünk. Miről van szó?" A szemüveg csillogása mögött a szem megint eltűnik. Felállt és odajött hozzám és a vállamra fektette a tenyerét. Keményen tartott és megrázott kicsit. Nem mertem lehunyni a szemem. „Az az ember, akit eddig apádnak hívtál, nem az apád. Bűne az apaságra méltatlanná teszi. Bizonyára nem tudod még, miről beszélek, ugye?" „Áruló"– mondtam halkan én. A két tenyér megmarkolta a vállamat, az arca megremegett és láttam, a szemüveg mögött sírni kezd. A szája és a szemöldöke össze-vissza reszketett, és láttam, hiába akar, nem tud mit csinálni vele; csak a tenyere a vállamat. „Istenem!" A vékony aranykeret alatt kicsurogtak a könnyei. „Igen." Suttogott. „Elárult téged is." Levette szemüvegét, s míg az ablakhoz szaladt, az öklével megtörölte a szemét. „Ne haragudj! Elérzékenyültem. Pedig ezt nem szabad. El kell felejtened." A függönyt félrevonta és kinézett az ablakon. Átvilágította fehér köpenyét a fény. Mosolyogva fordult vissza felém. „Gyere!" A vállamat átkarolta, és kinéztünk az ablakon. Lenn az udvaron sorban álltak. Fejek. Fehér atlétatrikóban és kék nadrágban, mint ő, aki vár az ajtó előtt. Az egész udvart betöltötték a sorok. Szépen, rendben, egymás mögött, mozdulatlanul. A barna vállakon az atlétatrikók fehér csíkjai. Magas rúdon zászló és a zászlót lengette a szél kicsit. Sütött a nap. Vártam, hátha felnéz ide valaki, hogy itt vagyok. Előre néztek. „Most, itt, közöttünk is felütötte fejét a bűn." Suttogott. „Iszonyatos bűn, szörnyű bűn. Két napra teljes csendet rendeltünk el, hogy mindenki magába szálljon, s elgondolkozhasson a történteken. Ha innen, tőlem majd kilépsz, és ott! Látod? Ott a negyedik oszlop harmadik sorában hagytunk neked egy üres helyet! Attól kezdve két napig te sem szólhatsz senkihez, és hozzád sem szólhat senki sem. És most menj!" Az ajtó előtt és a folyosón és sehol. Nem várt az a fiú. Az udvaron sokáig nem találtam a helyem. Rossz volt hallani a csendben a kavics csikorgásait. Aztán én is ott álltam velük. Sütött a nap. (...)

Nádas Péter: Egy családregény vége (részlet)
Jelenkor Kiadó, Pécs, 2001. 153–155.

ÜRES OLDAL

Az alábbi két cím közül válasszon egyet! Az előtte levő betűjelet karikázza be!

A) »…sosem kezdhetünk új életet, mindig csak a régit folytathatjuk.«
(Értekező iskolai irodalmi esszé Kertész Imre Sorstalanság c. regénye alapján)

Szempontok:

- Ismertesse a regény alapkérdését, mutassa be az írói ábrázolásmódot!
- Jellemezze a főhőst! Elemezze két példa alapján, hogyan éli meg származását; fejtse ki, hogyan vélekedik a másságról!
- Vizsgálja meg a főhősnek a jóságról, az ártatlanságról, a sorsról és a sorstalanságról kifejtett véleményét!
- A mű ismeretében értelmezze a dolgozat címében megfogalmazott gondolatot, majd fejtse ki saját véleményét is a témáról!

B) »... úgy kell eltakarja új életed a régit.«
(Elemző-értékelő irodalmi esszé Nádas Péter Egy családregény vége c. regényének részlete alapján)

Szempontok:

- Ismertesse röviden a regény cselekményét, helyezze el benne a szövegrészletet!
- Elemezze az igazgatónő és a kisfiú viselkedését, értelmezze magatartásukat!
- Vizsgálja meg az intézeti élet szabályait! Bizonyítsa, hogy az intézet állam az államban!
- A dolgozatcím figyelembevételével fejtse ki véleményét a kisfiú feltételezhető sorsáról, valamint az *én* megőrzésének lehetőségeiről a kor politikai rendszerében!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.
Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

A dolgozat terjedelme: 700–1000 szó.